

FEFA

f FreeElectionAfg

FreeElectionAfg

+۹۳ (۰) ۷۷۴ ۵۷۳ ۳۳۳

info@fefaf.org.af /

media@fefaf.org.af

www.fefaf.org.af /

www.Parlaman-e-ma.info

پارلمان بازو پاسخ گو؛ مظهر واقعی اراده ملت

فشرده مشاهدات هفتگی - ولسی جرگه

۲ ثور ۱۳۹۵ | اجلاس یازدهم | دوره شانزدهم (تمدیدی | هفته ششم (۲۸ حمل - ۱ ثور)

اعلامیه پارلمان باز:

اصل یکم - (بهرسمیت شناختن حق دسترسی مردم به اطلاعات)

تمام شهروندان حق دارند تا به اطلاعات پارلمانی دسترسی داشته باشند؛ شهروندان به صورت انفرادی و یا گروهی، باید حق استفاده و دسترسی به اطلاعات را داشته باشد. هر گونه استثنا و محدودیت در این مورد، باید فقط توسط قانون پیشینی گردد.

طی این هفته، مشاهدین فیفا جلسات عمومی و جلسات چهار کمیسیون مجلس نمایندگان را زیر پوشش مشاهداتی خود قرار دادند. در جلسات عمومی مجموعاً دو جلسه استجوابی برگزار شد. کمیسیون‌های مشاهده شده شامل «کمیسیون امور زنان»، «کمیسیون مالی و بودجه» و «کمیسیون مواصلات و مخابرات» و «کمیسیون سمع شکایات» می‌باشند. ولسی جرگه در دو جلسات عمومی خود وزرای تجارت و تحصیلات عالی را مورد استجواب قرار داد و در جلسه عادی مجلس نمایندگان، دو طرح قانون «قانون حمایت از مستهلک» و «قانون حمایت طرح‌های صنعتی» غرض تصویب از سوی عبدالصیر انور وزیر عدلیه به معرفی گذاشته شد.

عمده‌ترین مشکل مشاهده شده مربوط به ضوابط حاضری وکلا و نقض اصول وظایف داخلی می‌باشد. اعلان نکردن آجندا قبل از برگزاری جلسات، عدم سهم‌گیری وکلا در بحث‌ها و نیز عدم پیگیری درست موضوعات مطرح شده در وقت امتیازی، از مشکلات دیگر این هفته می‌باشد که به مشاهده رسیده است.

محتویات:

جلسات عمومی

- نصاب

- ساعت امتیازی

- استجواب

- قانون گذاری

جلسات کمیسیون‌ها

- امور زنان

- مالی و بودجه

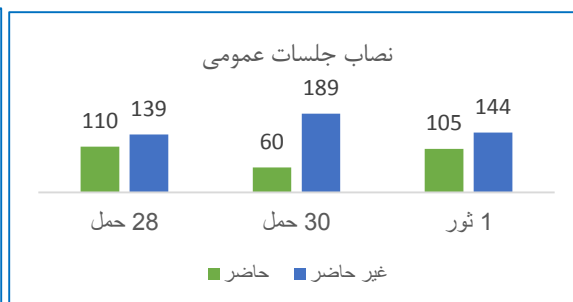
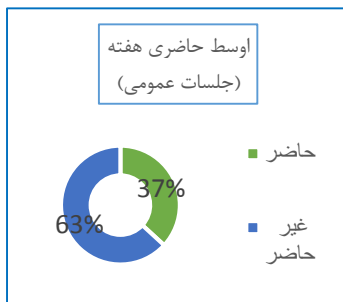
- مواصلات و مخابرات

- سمع شکایات

۱. جلسات عمومی

۱,۱ نصاب:

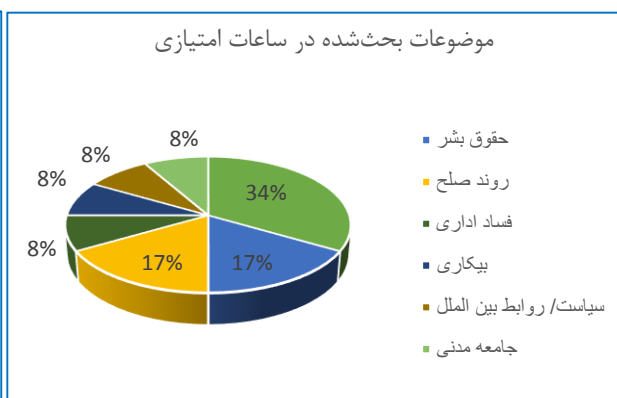
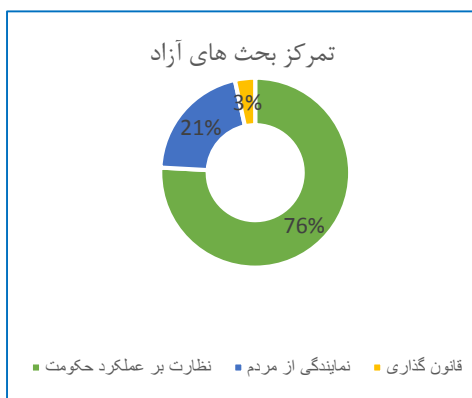
ولسی جرگه در سه جلسه عمومی این هفته خود، ۶۳ درصد غایب داشت. این در حالی است که هفته گذشته، ۴۳ درصد نمایندگان در جلسات عمومی حاضر نبودند. آمارها نشان می‌دهد که با وجود تاکید مکرر هیات اداری مجلس بر حضور نمایندگان در صحن عمومی، وکلای ملت آن گونه که باید به موضوعات اهمیت بگذارند، اما در واقع اهمیت

نمی‌دهند و مشارکت نماینده‌ها در جلسات عمومی و رای‌گیری‌ها به صورت کاملاً مشهود پایین آمده است. در جلسه عمومی چهارشنبه اول ثور، طرح کنوانسیون انتقال محکومین استراسبورگ ۱۹۸۳ و تعدیل قانون هوانوردی به دلیل عدم تکمیل نصاب، از رای‌گیری بازماند.

۱,۲ بحث‌های امتیازی:

۷۶ درصد از مجموع صحبت‌ها در وقت امتیازی در این هفته، به مسایل مربوط به «نظارت از عملکرد حکومت» متمرکز بود، در حالی که ۲۱ درصد دیگر آن

موضوعات مربوط به «نماینده‌گی از مردم» و «۳ در صد آن بخش قانون گذاری را در برمی‌گرفت. فساد اداری، روند صلح و مسایل مربوط به حقوق بشر، سه مورد اساسی بود که نمایندگان مردم در جریان ساعات‌های امتیازی بیشتر در محور آن صحبت نمودند.

۱,۳,۱. درخواست تبدیلی دانشجویان به هیچ وجه پذیرفته نمی شود

در جلسه استجوابیه شنبه مورخ ۲۸ حمل، خانم فریده مومند وزیر وزارت تحصیلات عالی طی نشست استجوابیه مجلس نمایندگان پیرامون تبدیلی محصلین و نتایج امتحان کانکور سال ۱۳۹۴ فراخوانده شده بود، تاکید نمود که به هیچ وجه درخواست تبدیلی دانشجویان پذیرفته نمی شود. طی این نشست شماری زیادی از نمایندگان مجلس اظهار داشتند که برخی از دانشجویان به خصوص دختران نمی توانند در ولایات دوردست و ناامن تحصیل نمایند و باید در قسمت تبدیلی شان توجه ویژه شود. اما خانم مومند گفت: «در صورتی که وزارت تحصیلات برای تبدیلی محصلین دختر پاسخ مثبت دهد، ۸۰ درصد دختران تبدیل خواهند شد که در آن صورت بعضی از دانشگاه‌ها در ولایات خالی و در بعضی از دانشگاه‌ها تراکم آنقدر زیاد خواهد شد که از ظرفیت آن بالا خواهد رفت که در نتیجه کیفیت درس پایین آمده و کمک‌های دونه‌ها نیز قطع خواهند گردید.» در کانکور سال گذشته، ۱۷۹۶۱۴ تن در امتحان کانکور شرکت داشته‌اند که از این میان ۵۸۱۴۴ تن در موسسات تحصیلات عالی دولتی، ۶۴۵۰۰

خانم فریده مومند: انتخاب رشته و دانشگاه توسط خود محصل رضایت‌مندانده بوده و در زمینه قبل از امتحان کانکور بارها اطلاع‌رسانی شده و نیز ابلاغ گردیده که پس از اعلان نتایج کانکور، امکان تبدیلی وجود ندارند و تعهد نیز از نزد داوطلبان کانکور گرفته شده است؛ بنابراین به هیچ وجه تبدیلی اجرا نمی‌شود.»

تن به تحصیلات نیمه عالی و حدود ۴۰ هزار داوطلب دیگر واجد شرایط ورود به موسسات تحصیلات عالی خصوصی دانسته شده‌اند. همچنین دانشجویان با تخفیف ۵۰ الی ۸۰ درصد می‌توانند به دروس خویش در موسسات تحصیلات عالی خصوصی که از سوی این وزارت معرفی شده‌اند، ادامه بدهند. تعداد از نمایندگان از تصمیم این وزارت مبنی بر عدم تبدیلی دختران استقبال کردند، در حالیکه پاسخ ارایه شده از سوی وزیر تحصیلات مورد قناعت و کلا قرار گرفت، تعداد از نمایندگان شفافیت در کانکور سال ۱۳۹۴ را نیز تقدیر کرده و خواهان اهدای تقدیرنامه از سوی مجلس نمایندگان به وزیر آن وزارت شدند.

۱,۳,۲. موجودیت فساد اداری در عقد قراردادهای و مقرری‌ها در وزارت تجارت و صنایع

در جلسه استجوابیه ۳۰ حمل، مجلس نمایندگان، همایون رسا وزیر تجارت و صنایع پیرامون موجودیت فساد در عقد قراردادهای و مقرری‌های این وزارت مورد استجواب قرار داد. اعضای مجلس پرسش‌های شان را پیرامون برداشتن پول از بودجه وزارت برای انجام سفرهای شخصی، مقرری ۵۶ تن در بست‌های بالمقطع در این وزارت از سوی وزیر تجارت و صنایع، تسلیم نمودن بندر شیرخان به اقارب رییس پارلمان، عدم اخذ محصولات گمرکی از مواد نفتی در بنادر و حیف و میل میلیون‌ها افغانی و راه‌های ترانزیتی افغانستان و پاکستان معلومات خواسته شد. وزیر تجارت و صنایع در این نشست تمامی اتهامات در پیوند به موجودیت فساد و استفاده از بودجه این وزارت را رد کرده، گفت: «پولی مصرف شده از بودجه به‌خاطر سفر هیات از این وزارت به چین بوده و مصرف شخصی من نیست.» مطابق به قانون، در پروسه استخدام معین‌های وزارت ذیدخل بوده و هر معین با توجه به نیازمندی‌های اداره، افرادی را به درجه لیسانس و ماستری استخدام می‌نمایند. قراردادهای از سوی کمیته تدارکات صورت گرفته و اخذ محصولات گمرکی مربوط وزارت مالیه می‌باشد. در بخش راه‌های ترانزیتی این وزارت در تلاش است تا مشکلات ترانزیتی را هرچه زودتر حل نماید. در اخیر رییس مجلس فیصله نمود تا وزیر تجارت و صنایع جوابات را به گونه کتبی تهیه نموده و به این مجلس بفرستد؛ و در صورتی که قناعت اعضای مجلس فراهم نشود، گام بعدی مطابق قانون اساسی و اصول وظایف داخلی برداشته خواهد شد.

۱,۴. قانون‌گذاری:

۱,۴,۱. معرفی طرح قانون حمایت از مستهلك و طرح قانون حمایت طرح‌های صنعتی

در نشست عمومی روز دوشنبه ۳۰ حمل، غلام نبی فراهی وزیر دولت در امور پارلمانی و عبدالصیر انور وزیر وزارت عدلیه دو طرح قانون را جهت تصویب به مجلس نمایندگان معرفی نمودند. غلام‌نبی فراهی و عبدالصیر انور طی این نشست در مورد این دو قانون معلومات ارایه نموده، گفتند: طرح قوانین مذکور از طرف وزارت عدلیه ترتیب گردیده است؛ چنانچه طرح قانون حمایت صنعتی به داخل چهار فصل و ۲۶ ماده و طرح قانون حمایت از مستهلك دارای چهار فصل و ۵۰ ماده می‌باشد. هدف از قانون (حمایت از مستهلك) حمایت از مستهلك در برابر تقلب و معلومات غیرواقعی، آگاهی مستهلك در زمینه جنس و حصول اطمینان مستهلك از کیفیت جنس و خریداری آن می‌باشد. این قوانین به‌منظور آگاهی بیشتر مردم و کاهش تقلب در خرید و فروش و ارتقای وضعیت طرح‌های صنعتی ترتیب گردیده است.

۱،۴،۲. طرح کنوانسیون انتقال محکومین استراسبورگ ۱۹۸۳ و تعدیل قانون هوانوردی از رای گیری بازماند

طی نشست عمومی یکم ثور مجلس نمایندگان، قرار بود طرح کنوانسیون انتقال محکومین استراسبورگ ۱۹۸۳ و تعدیل قانون هوانوردی به رای گیری گذاشته شود؛ اما به دلیل عدم تکمیل نصاب از رای گیری بازماند. طرح کنوانسیون انتقال محکومین استراسبورگ ۱۹۸۳ به داخل یک مقدمه و ۱۵ ماده و طرح تعدیل در ماده ۱۱ و جزوی پانزده ماده ۱۲ قانون هوانوردی که در تمام کمیسیون های ولسی جرگه مورد بحث و تایید قرار گرفته بود، از سوی اعضای کمیسیون روابط امور بین المللی به مجلس عمومی جهت بحث و رای گیری پیشکش گردید که بعد از بحث به نسبت عدم تکمیل نصاب حاضر در مجلس از رای گیری بازماند.

عنوان طرح	موضوع	مرجع فرستنده	محتوای طرح	کمیسیون راجع شده
قانون حمایت از مستهلک	حمایت از مستهلک در برابر تقلب و معلومات غیرواقعی، آگاهی مستهلک در زمینه جنس و حصول اطمینان مستهلک از کیفیت جنس و خریداری آن	وزارت عدلیه	چهار فصل و ۵۰ ماده	کمیسیون تخصصی مربوطه
قانون حمایت از طرح های صنعتی	آگاهی بیشتر مردم و کاهش تقلب در خرید و فروش و ارتقای وضعیت طرح های صنعتی	وزارت عدلیه	چهار فصل و ۲۶ ماده	کمیسیون تخصصی مربوطه

۲. جلسات کمیسیون ها

مشاهدین فیفا در این هفته از چهار جلسه کمیته های کاری مجلس نمایندگان مشاهده به عمل آوردند. این جلسات شامل کمیسیون های امور زنان، مالی و بودجه، مواصلات و مخابرات و سمع شکایات می باشد.

۲.۱. کمیسیون حقوق بشر، جامعه مدنی و امور زنان

۲.۱.۱. تبدیلی دانشجویان یکبار دیگر باعث زیر سوال قرار گرفتن شفافیت پروسه کانکور خواهد شد

کمیسیون امور زنان در نشست استماعیه خویش مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۲۹ از وزیر، معین امور محصلان و رییس کمیته کانکور وزارت تحصیلات عالی پیرامون تبدیلی نمودن متقاضیان کانکور مربوط به طبقه انان دعوت به عمل آورد. خانم فریده مومند وزیر تحصیلات عالی در رابطه به تبدیلی دختران اطلاعات داده نموده گفت، متأسفانه امر تبدیلی دختران صورت نمی گیرد و در صورتیکه امر تبدیلی یک تن از دانشجویان از یک ولایت به ولایت دیگر داده شود، شفافیت امتحان کانکور زیر سوال می رود و دوباره وزارت با مشکلات همچون توقع های بی جا در مورد تبدیلی ها از سوی افراد بانفوذ مواجه می شود. بنا تبدیلی به هیچ صورت امکان پذیر نیست. خانم مومند افزود: وزارت تحصیلات از نزد متقاضیان، روز کانکور کتبا تعهد گرفته است و طی سه اعلامیه به آن ها گوش زد شده که بعد از اعلان نتایج کانکور، حق تبدیلی را ندارند و هر اشتراک کننده ۵ حق انتخاب دلخواه خود را دارد. در نهایت طی این جلسه در تفاهم با مسوولین وزارت تحصیلات عالی فیصله صورت گرفت تا آن عده از محصلین که ادعا دارند برخلاف انتخاب دانشکده های دلخواه شان در یکی از دانشکده ها از یک ولایت به ولایت دیگر راه یافته اند، می توانند ورقه درخواست خود را به وزارت تحصیلات عالی راجع سازند تا این وزارت مشکل شان را بررسی و حل نماید.

۲.۲. کمیسیون مالی و بودجه

۲.۲.۱. استجواب معین مالی واداری وزارت زراعت پیرامون مصرف بودجه ۱۳۹۵

کمیسیون مالی و بودجه پیرامون مصرف بودجه ۱۳۹۵ و پروژه های انتقالی مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۲۹، عبدالغدير جواد معین مالی و اداری وزارت زراعت را استجواب نمود. نمایندگان در این جلسه پرسش های مصرف بودجه انتقالی توسط این وزارت، پیشرفت کار پروژه ها، طرح ها و برنامه های این وزارت برای مصرف بودجه مطرح کردند. عبدالغدير جواد در پاسخ گفت: برنامه های این وزارت شامل مواردی چون برنامه رشد حاصلات و تولیدات زراعتی (افزایش عاید دهقانان و خانواده های شان)، ایجاد ۳۶۵ دفاتر در ولسوالی ها در بخش مدیریت تغییر و توسعه سکتور دولتی و حمایت از برنامه ها، در قسمت رشد تولیدات و حاصلات زراعتی جهت افزایش پایدار تولیدات و حاصلات زمینداران و دهاقین افغانستان کار صورت گرفته است. برنامه تحقیقاتی زراعتی، خود کفاساختن افغانستان از طریق گسترش محصولات قابل فروش چون سبزیجات، باغداری و محصولات صنعتی و همچنان در قسمت اصلاح تخم های زارعتی نیز کار صورت گرفته است. وی افزود در حدود ۱۰ درصد از بودجه سال ۱۳۹۵ در مرحله سروی و دیزاین پروژه ها به مصرف رسیده است و کار پروژه های انتقالی از سال های گذشته نیز آغاز گردیده است. در اخیر جلسه فیصله شد که فهرست تمام پروژه های انتقالی و سال ۱۳۹۵ با تمام جزئیات در هر مرحله کاری برای کمیسیون فرستاده شود.

۲,۳. کمیسیون مواصلات و مخابرات

۲,۳,۱. فروش ۱۴۴ جریب زمین ریاست هوانوردی ملکی به شرکت الکوزی

کمیسیون مواصلات و مخابرات پیرامون فروش ۱۴۴ جریب زمین ریاست هوانوردی ملکی به شرکت الکوزی، کپتان حامد ظاهر رییس هوانوردی ملکی و محمدعباس مدیر املاک این ریاست را مورخ ۲۹ حمل استماع نمود. قرار اظهارات رییس هوانوردی ملکی ۱۴۴ جریب زمین به قیمت ۵۰۰۰ دالر امریکایی فی جریب به اساس حکم شماره (۸۵۵) ریاست دولت و مصوبه شماره (۱۱) تاریخ ۱۳۹۴/۳/۲۷ شورای محترم وزیران ج.ا.ا. به فروش رسانیده شده است. اعضای کمیسیون خواستار وضاحت بیشتر در مورد قیمت و مراحل پروسه تدارکات گردیدند، اما موضوع به جلسات بعدی کمیسیون موکول گردید.

۲,۳,۲. کمیسیون سمع شکایات

۲,۳,۲,۱. استماع سترجنرال عبدالخالق معاون اول وزارت دفاع ملی

در جلسه که به تاریخ ۲۹ حمل ۱۳۹۴ تحت ریاست عبدالجبار (تخار) معاون کمیسیون سمع شکایات تدویر گردید، از سترجنرال عبدالخالق معاون اول وزارت دفاع ملی در پیوند به عرض رییس شرکت ساختمانی نعمت‌الله هاشمی به این کمیسیون دعوت به عمل آمده بود. آقای نعمت‌الله در مورد گفت مسوولین وزارت دفاع پروژه پاور پلانت را که در آن کمترین نرخ پروژه به وزارت دفاع ملی پیشنهاد صورت گرفته بود، این وزارت خلاف قانون تدارکات آن را با نرخ دوچند، به شرکتی دیگری واگذار نموده است. اما معاون اول وزارت دفاع ملی چنین بیان داشت که تا حال تمام اسناد و مراحل پروژه تکمیل نشده است و باید وقت کافی داده شود تا وزارت تمام کارهای خویش را در رابطه به پروژه‌ها تکمیل نموده و سپس گزارش آن را به کمیسیون در جلسات آینده ارائه خواهد کرد.

۳. نقض اصول و وظایف داخلی

۳,۱. نماینده ولایت کنر ده روز از نشست در جلسات عمومی محروم شد

مجلس نمایندگان به روز شنبه با اکثریت آرا تایید نمود تا ده روز به سخی مشوانی نماینده ولایت کنر، به دلیل حمله فزیکه به وزیر انکشاف دهات، اجازه‌ای حضور در نشست‌های این مجلس را ندهد. مجلس نمایندگان همچنان فیصله کرد که سخی مشوانی باید از عرفان‌الله عرفان منشی دوم مجلس نمایندگان رسماً معذرت بخواهد. سخی مشوانی چهارشنبه گذشته در جریان جلسه استجوابیه از وزیر مالیه و انکشاف دهات، پس از مشاجره لفظی با نصیراحمد درانی وزیر انکشاف دهات، بر وی حمله فزیکه نمود.

۳,۲. اعتراض نمایندگان از نقض اصول و وظایف داخلی

نمایندگان مردم در ولسی جرگه اکثر در جلسات عمومی از نقض اصول و وظایف داخلی این مجلس شکایت دارند. چنانچه در نشست عمومی ۳۰ حمل پس از این که وزیر تجارت و صنایع مورد استجواب قرار گرفت، در ادامه جلسه صادق‌زاده نیلی، عزیزه جلیس، کمال ناصر اصولی، فرهاد عظیمی و ریحانه آزاد، علی‌زاده و معصومه خاوری نسبت به نقض اصول و وظایف داخلی اعتراض داشتند؛ زیرا در حالی که مطابق به اصول و وظایف داخلی زمانی که سوالات و کلا به اتمام می‌رسد و پاسخ وزیر نیز به اتمام می‌رسد، پرسش‌وپاسخ‌های تکراری خلاف اصول و وظایف داخلی می‌باشد. بر طبق مشاهدات فیفا، این بار اول نبود که مجلس نمایندگان اصول و وظایف داخلی این مجلس را نقض می‌نماید، بلکه هم‌روزه به یک‌تعداد برخی از مواد این اصول نقض می‌شود.

پیشنهادات:

- ۱ - غیبت و کلا در جلسات عمومی و جلسات کمیسیون‌ها، یکی از مشکلاتی است که مشاهدین فیفا در طی جلسات این هفته و هفته‌های گذشته، شاهد آن بوده‌اند. هیات اداری مجلس باید ترتیباتی را در این زمینه روی دست بگیرد و در صورت امکان، اصول و وظایف داخلی در این زمینه مورد بازبینی قرار گیرد.
- ۲ - بیشتر مسوولین دولتی در طی هفته از طرف کمیسیون‌های متعدد مجلس فراخوانده می‌شوند. این مساله باعث شده است تا وزرا و دیگر مسوولین حکومتی بیشتر روزهای کاری‌شان در شورای ملی سپری گردد. با توجه حجم سنگین ترافیک در کابل، پیشنهاد می‌گردد تا کمیسیون‌هایی که مقام دولتی واحدی را احضار می‌کنند، مشترکاً جلسه برگزار کرده و پرسش‌های خود را مطرح کنند.
- ۳ - آجندای جلسات عمومی و کمیسیون‌ها، در زمان معین آن یعنی قبل از برگزاری جلسات، در ویب‌سایت و بقیه وسایل ارتباط جمعی به هم‌رسانی نمی‌شود. پیشنهاد می‌گردد تا آجندای جلسات یک روز قبل از جلسه و گزارش جلسات در اسرع وقت در ویب‌سایت شورای ملی بارگذاری شود.
- ۴ - با توجه به وضعیت امنیتی شکننده امنیتی در کشور، دارالانشای هر دو اتاق مجلس باید در همکاری با نهادهای امنیتی، در قسمت تحکیم استحكامات امنیتی تعمیر شورای ملی، مساعی خویش را به خرج دهند. پارلمان افغانستان به عنوان نماد دموکراسی، همواره در تیررس حملات دشمن قرار داشته است.